

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod«
velja letno v Jugoslaviji 144.— Din., za inozemstvo 308.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

„Zeppelin“ na poletu preko Amerike

Davi ob 9. srednjeevropskega časa je krenil iz Los Angelesa preko Amerike v Lakehurst

Los Angeles, 27. avgusta. »Grof Zeppelin« je davi ob 2. ponoči ameriškega časa (9. uri srednjeevropskega časa) startal za polet preko Amerike v Lakehurst.

Po prihodu v Los Angeles so ameriški mehaniki in strokovnjaki pregledali vse motorje in obod zrakoplova ter ugotovili, da se nahajajo v brezhibnem redu tako, da je mogla zračna ladja že danes nadaljevati pot in s tem izravnati dnevno zamudo, ki jo je napravila proti programu v Tokiu. Posebno se je obnesel zrakoplovov obod, ki ni bil kljub silni nevihti nedaleč od japonske obale, ki jo je morala zračna križarka prestatiti, niti malo poškodovan.

Za polet preko Amerike so ukrenile ameriške oblasti vse p otrebno. V Worthu v državi Texas so zgradili zasilni stolp za pristajanje, katerega bo uporabil zrakoplov v slučaju, če bo prisiljen prekiniti pot preko ameriškega kontinenta.

Losangeleška občina je priredila sinoči slavnosten banket na čast posadki in potnikom zrakoplova »Zeppelina«, ki se ga pa kapetan dr. Eckener ni mogel udeležiti, ker je že nekaj dni bolan na želodcu tako, da je takoj po pristanku v Los Angelesu odšel v hotel, kjer je ležal oba dneva.

Berlin, 27. avgusta. Velike svečanosti, ki so se pripravljale za svečan sprejem dr. Eckenerja in njegove posadke po prihodu v Los Angeles, so morali deloma prekiniti, ker se je dr. Eckener po pristanku na letališču v Los Angelesu takoj podal v svojo hotelsko sobo, kjer so ga preiskali zdravniki in mu nudili prvo pomoč.

Vodja »Grofa Zeppelina« je namreč obolel na želodčnih krčih. Zdravstveno stanje dr. Eckenerja ni kritično, vendar sodijo zdravniki, da ne bo hujših posledic. Dr. Eckener se je počutil slabo že tekom poleta preko Tihega oceana. Tu ga je zdravil njegov potnik, osebni zdravnik španskega kralja Me-gias. Prebivalstvo je zaradi odpovedi

svečanosti in kratkega postanka »Grofa Zeppelina« dokaj vznemirjeno.

Po pristanku »Grofa Zeppelina« je tehnično osobje začelo polniti zrakoplov s plinom. Ker pa so ostale še velike zaloge plina od poleta preko Tihega oceana, je bilo polnjenje v nekaj urah gotovo in zato je »Zeppelin« takoj nadaljeval polet.

Sodi se da bo dr. Eckener rabil za polet preko ameriškega kontinenta kakih 36 ur in da prispe v Lakehurst v sredo. — Po mnenju strokovnjakov v Friedrichshafnu bo ta polet najlažja etapa dr. Eckenerjeve poti okoli sveta. Edino težkočo tvori gorovje Rocky mountains, ki ga bo moral »Grof Zeppelin« preleteti v višini kakih 3000 m. Opasnost pa obstoja v tem, da bi zračna ladja v tej višini ne izgubila preveč gonilnega plina.

Los Angeles, 27. avgusta. Japonski kapetan Kuzaka je po pristanku v Los Angelesu izjavil novinarjem, da so se potniki na poletu preko Tihega oceana počutili kakor v nebesih. Vse človeštvo mora biti hvaležno nemški tehniki in nemškemu narodu, da je ustvaril tako mogočno sredstvo mednarodnega zblizanja. Japonska ne bo več tako osamljena, kakor se je doslej čutila in postaja z zrakoplovi, kakršni je »Grof Zeppelin«, malone najbližnji sosed Združenih držav. Kapetan Kuzaka je zavrnil svojo izjavo z nado, da bo sedaj mogoče ustvariti toli željeni sporazum in zvezo med Japonsko, Združenimi državami, Anglijo in Nemčijo.

Kriza v Haagu na vrhuncu

Snowden je odklonil zadnjo ponudbo zavezniških držav, zaradi česar se bo konferenca najbrže razbila — Položaj je skrajno kritičen

Haag, 27. avgusta. Reparačijska konferenca je začela kljub nedeljskemu optimističnemu razpoloženju v nov kritičen položaj, ker je angleški zakladni minister Snowden odločno in brezpo-gojno odbil ponudbe za kompromisno rešitev naglih zahtev, ki so jo predlagale Francija, Italija, Japonska in Belgija. Zaradi tega koraka obstoji možnost, da se bo konferenca morda še tekom današnjega dne razšla.

Opaziti pa je, da žele Francija in ostale države skrajno prepričati

razbitje konference in da še vedno upajo na kompromisno rešitev. V njihovem imenu je japonski delegat Adachi sinoči ponovno obiskal Snowdena, da bi našla izhod iz sedanjega kritičnega položaja.

London, 27. avgusta. Angleški finančni minister Snowden je včeraj popoldne v kratkem, a vpludnem pismu sporočil zaveznikom, da ne more sprejeti njihovih najnovejših ponudb, ker so nezadostne. Ponudbe zaveznikov dose-gajo komaj 60% zahtev, ki jih je postavila Anglija.

Današnji jutranjiki posvečajo do-godkom v Haagu veliko pozornost ter ugotavljajo, da je postal položaj na ha-aški konferenci po včerajšnjih dogo-dkih kritičen, obenem pa ugotavljajo, da položaj na konferenci še vedno ni brezupen in da so še mogoči pozitivni rezultati, ako bi zavezniki hoteli upo-števati vsaj 75% angleških zahtev. — »Daily Telegraph« ugotavlja, da je se-daj položaj haške konference v rokah Brianda in da bo od njegove odločitve odvisno, ali se naj konferenca zaključi brez uspeha. Ni izključeno, da bo konč-na odločitev o usodi konference padla že tekom današnjega dne.

Program Landbunda obsega nasled-nje točke: Direktna volitev neodvisnega državnega predsednika od strani ljud-stva. Državni predsednik imej daleko-sežna pooblastila in pravice tako, da more izvrševati državne in upravne po-sle tudi v primeru, da odpove parlamen-tarizem. Politični parlament je treba na-domestiti z gospodarskim, a istočasno naj se odpravi zvezni svet. Takojšnja umna ureditev razmerja med zvezo, de-želo in Dunajem. Takojšnja depolitizaci-ja aktivne vojske z odpravo aktivne in pasivne volilne pravice vojakov. Izpo-polnitev orožništva in policije, tako da bo gibčno orodje v rokah oblasti za vz-drževanje reda in mira v državi. Oči-sčenje upravnega in ustavnega sodišča od politikov. Izprememba ustave, da se prepreči kvarne posledice proporca pri sestavi dež. vlad in občinskih od-borov. Izpolnitev dosedanjega agrarno-politične reforme v prilog kmetovalca. Razbremenitev gospodarstva z reformo socialne zakonodaje ter vsestranska štednja v državnem gospodarstvu.

Požar v Zagrebu

Zagreb, 27. avgusta. Davi ob 4. je nastal požar v žagi na Tratinski cesti tvr-de Boščan in Tesar. Ogenj je povzročil kratak stik. V par minutah je bila žaga z dvema sosednjima barakama, v katerih so stanovali delavci, v plamenih. Na lice me-sta so takoj prispeli gasilci in posrečilo se jim je, da so ogenj lokalizirali. Žaga in barake so pogoreli do tal. Škoda znaša 30.000 Din.

Krvav zločin v Poljanski dolini

Sinoči so našli posestnika Dolinarja na Trati pri Gorenji vasi zabodenega v cestnem jarku. — Dolinar se bori s smrtjo.

Gorenja vas, 27. avgusta. Na Trati pri Gorenji vasi so našli v nedeljo okoli polnoči ležati v jarku kraj ceste zabode-nega z nožem v hrbet posestnika Dolinar-ja s Trate. Težko ranjenega Dolinarja so prenesli domov, kjer se bori s smrtjo.

Kakor doznavamo, se je mudil težko ran-jeni posestnik Dolinar v nedeljo zvečer s tovariši v neki gorenjevaški gostilni. Okoli 11. ure zvečer se je Dolinar v gostilni po-slovil ter jo zapustil v spremstvu svaka Miklavčiča, kleparja in posestnika na Trati. Posestnika Dolinarja so našli uro pozneje ležati v jarku nezavestnega v mlaki krvi. Sosedje, ki so našli težko ranjenega Doli-

narja, so obvestili Dolinarjeve domače ter poklicali k njemu domačega zdravnika dr. Gregorčiča. Zdravnik je nudil težko ranje-nemu Dolinarju prvo zdravniško pomoč in odredil, naj ostane v domači bolnišnici oskr-bi, ker je izgubil preveč krvi in ne bi mo-gel prenesti prevoza v bolnico.

Orožništvo je takoj uvedlo preiskavo, da bi izsledilo napadalca. Dolinar, ki je težko ranjen, je star 25 let in se je šele nedavno poročil. Orožništvo dosedaj še ni izvršilo nobenih aretacij, pač pa misli, da je že na sledu pravemu storilcu. Posestnik Dolinar je brat kateheta dr. Dolinarja, ravnatelja ljubljanske radio-postaje Ljubljana.

Velike poplave v Bolgariji

Poplavljen so cele pokrajine — Zaradi naglega navala vode se mnogo ljudi ni moglo rešiti in so utonili

Sofija, 27. avgusta. Poplavna katastrofa v Radomirju je bila mnogo hujša, kakor je bilo razvidno iz prvih poročil. Z gorovja drveči hudourniki so tako naglo preplavili vasi Gorna, Dikanja, Dolna in Dugan, da se je moglo prebivalstvo rešiti samo z naglim begom na krove svojih hiš. Valove je hipoma izpodkopal temelje in porušilo nad 50 hiš. Mnoge hiše pa so bile poškodovane ter obstoja nevarnost, da se bodo vsak čas sesule. Po doseda-njih ugotovitvah je utonilo samo v Radomirju nad 30 oseb.

Pomožne akcije so bile dokaj otežkočene. Hudourniki so preplavili tudi vse deželne ceste ter odplavili mostove. Tudi železniška proga, ki vodi v Radomir-Dupnica, je bila na več mestih poškodovana. Škoda gre v milijone.

Položaj v Palestini

Spopadi med Arabci, Židi in angleškim vojaštvom se širijo po vsej deželi. — Židovske demonstracije v Ameriki.

Jerusalem, 27. avgusta. Dočim je vladal včeraj popoldne v Jeruzalemu mir, je pri-šlo do ponovnih težkih spopadov med Židi in Arabci v pristanišču mestu Jafa, kjer je morala intervenirati angleška pehota, ki je razgnala demonstrante šele potem, ko je pričela streljati. Pri tej priliki so bili trije Žide in dva Arabca ubiti, 26 pa težko ranjenih. Zaradi tega spopada je proglašeno tudi nad Jafu obsešno stanje.

Napetost med Arabci in Židi narašča od ure do ure tudi v provinci, kjer napa-dajo sfanatizirani Arabci židovske cioni-stične kolonije, jih požigajo ter izganjajo Žide.

Angleškim oblastem povzročajo ti nemi-ri v provinci velike skrbi, ker zaenkrat še ne razpolagajo z dovolj močnimi silami, da bi moglo preprečiti slične dogodke tudi v bodoče. Zaradi tega je naprosil angleški palestinski guverner londonski kolonijalni urad, naj pošlje v Palestino nova ojačenja čet iz Egipta, Cipra in Malte.

London, 27. avgusta. Po neoficijelnih cenitvah so zahtevali zadnji nemiri v Pale-stini kakih 120 do 150 žrtv. Javnost še ni-ma točnega vpogleda v razvoj dogodkov v Palestini, ker je pošta na zahtevo koloni-jalnega urada uvedla strogo cenzuro pi-sem, telefona in brzojava.

Washington, 27. avgusta. Tajništvo za zunanje zadeve je izjavilo 100 mož bro-ječi deputaciji ameriških Židov, ki je pro-

sila ameriško vlado, naj pošlje v Jafu ame-riške vojne ladje v zaščito interesov in var-nosti ameriških državljanzov v Palestini, da Zedinjene države zaenkrat nimajo povoda, da bi se vmešavale v notranje zadeve pale-stinskega angleškega protektorata.

Washington, 27. avgusta. Državni de-partement je prejel obvestilo, da je bilote-kom krvavih dogodkov v Palestini ubitih kakih 12 ameriških državljanzov. Državni podtajnik Stimson je izjavil novinarjem, da ameriška vlada ne bo podvelja pri an-gleški vladi nikakih posebnih korakov, ker se nadeja, da bo Anglija sama ukrenila vse potrebno, da se prepreči bodoči napadi na življenje in premoženje ameriških dr-zavljanzov v Palestini.

V newyorških finančnih krogih so vesti o krvavih napadih na Žide v Palestini vzbudile veliko ogorčenje. Kakor je znano, so baš ti krogi investirali v Palestini do-kajšnje kapitale, računajo pri tem na si-gurnost in dobro upravo angleških oblasti. Včeraj so newyorški Židje priredili veliko manifestacijo, ki se je udeležilo kakih 10.000 manifestantov, po drugi verziji pa je bilo v povorki nad 50.000 ljudi. Povorka je krenila po Broadwayju pred mestno hišo, kjer jo je nagovoril newyorški župan Wal-ker, ki je obljubil, da bo posređeval na pristojnih mestih v smislu želja newyorških Židov.

Potres na Krfu

Atene, 27. avgusta. Na otoku Krfu se je sinoči po močnem podzemeljskem grme-nju ponovno stresla zemlja. Potresni sun-ki so bili tako silni, da se je podrlo več starih hiš. Prebivalstva se je polotila veli-pa panika.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.81, Berlin 13.5425 13.5725 (13.5575), Bruselj 7.9151, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0036—8.0336 (8.0186), London 275.57—276.37 (275.97), New York 56.825, Pariz 222.80, Praga 168.04—168.84 (168.44), Trst 297.75.

Efekt: Vojna škoda 408 zakl., Celjska 170 d, Ljubljanska kreditna 123 d, Praštediona 850 d, Kreditni 170 d, Vevče 130 d, Ruše 275—280, Stavbna 50 d, Sešir 105 d.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 275.75—276.55; New-york 56.725—56.925, Pariz 221.80—223.80, Milan 296.75—298.75, Curih 1094.4—1097.4, Amsterdam 22.81 bl., Berlin 13.5425 do 13.5725, Dunaj 800.28—803.28, Praga 168.04—168.84, Budimpešta 9.9214—9.9514.

Efekt: Vojna škoda 407—407.5.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: London 25.18125, New York 519.50, Pariz 20.38125, Milan 27.1675, Ma-drid 76.40, Berlin 123.70, Dunaj 73.20, Beo-grad 9.128, Praga 15.38125, Bukarešta 3.0825, Budimpešta 9.063, Sečja 3.755.

Avstrijski agrarci proti nasilni spremembi režimá

Landbund zahteva revizijo ustave in dovoljne varnostne ukrepe, da se onemogoči državljanska vojna

Gradec, 27. avgusta. Vicekancler Schumy je imel včeraj na sestanku Landbunda govor, v katerem se je do-taknil perečih vprašanj ter zavzel sta-tistične agrarne stranke do zadnjih dogo-dkov v Avstriji ter nevarnosti nasilnega prevrata. Uvodom je govornik pri-znal velike zasluge dosedanjih vlad za konsolidacijo Avstrije. Vlada mora po-svetiti svojo skrb v prvi vrsti dvigu poljedelstva s tem, da pojača njeno ren-tabiliteto, podpre hribovske kmetoval-ce, revidira socialno zakonodajstvo v smislu pocenitve ter zniža javna bre-mena.

Nato je Schumy navajal, kako je 23. septembra 1923. vkorakal v Celovec s 16.000 Heimwehrovci, da pa mora kljub tem svojim simpatijam naglašati, da gre pravo in red nad vse druge ozire. Go-spodarski položaj in zunanje-politični od-nošaji ne dovoljujejo meščanske vojs-ke ali nasilja prevrata. Avstrijski kme-tovalec je demokrat. Sedaj potrebuje Avstrija pozitivno zakonodajno delo, uveljavljanje večinske volje ter mirno, parlamentarno delovanje v korist sploš-

nosti. Še le, ko bi ta sredstva odpove-da, bi se smelo misliti na druge poti. Govornik pričakuje, da se bosta obe bojni organizaciji sporazumeli in da se bosta izogibali medsebojnih spopadov. Prebivalstvo pričakuje od Heimwehra, da bo znal držati svoje pristaše v mejah zakonitosti, po drugi strani pa mora tu-di socialistična stranka izločiti iz svoje sredine prenapeteže, ki so zakrivilo do-godke v Sv. Lorencu.

Po Schumyju je govoril njegov pri-jatelj dež. svetnik Winkler, ki je zahteval od vlade, da predloži parlamentu v najkrajšem času predloge za revizijo ustave, kakor jih je izdelala kmet-ska stranka (Landbund). Ako pa bi se vlada uprla temu programu, bo Landbund izstopil iz vlade in povzročil krizo. Go-vornik priznava, da bi se morale pod-vzeti mere za ohranitev reda in za mir republike, ako bi parlament odpovedal. Winkler je zaključil svoj govor s po-zivom na vse prebivalstvo, naj se priklju-či programu Landbunda ter pozove vla-do, da izloči vse elemente, ki imajo sko-mine po diktaturi.

„Zlata knjiga ljubljanskih meščanov“

od potresnega leta 1895 do septemberskih dogodkov leta 1908.

Veliki potres, ki je na Veliko soboto ponoči leta 1895 pretresel vso Slovenijo, je posebno katastrofalno zadela tedanjo malo Ljubljano, ki je štela 1263 hiš ter je imela s predkraj in vojaštvom vred skupaj 30.505 prebivalcev. Vsi močni in štev. potres, sunkov je bilo mesto o velikomnočnih praznikih navedenega leta v razvalinah in tedanji ljubljanski prebivalci so preživljali te potresne dneve v strahu za obstoj in v obupu ter velikim pomanjkanju vseh življenjskih potrebščin. Starejši ljubljanci so tega velikega potresa, ki je razdeljal lep kos stare Ljubljane, ter velike stiske, katero je preživljalo takratno mestno prebivalstvo, še dobro spominjajo.

Po teh, za Ljubljano obupnih dneh, so našemu razdelanemu mestu ter njegovemu nesrečnemu prebivalstvu priskočila na pomoč dobra srca, ki so nudila ljubljani velike gnotne in druge podpore.

V znak hvaležnosti, ker so pomagali dvigniti Ljubljano iz razvalin in obupa, je občinski svet dne 2. oktobra 1895 podelil častno meščanstvo ljubljanskega mesta poljskemu ministru, poslancu itd. vitezu Levu Bilinskemu, da bi poslancu Josipu baronu Schweglu ter sedanjemu deželnemu glavarju v pokolu Francu Suklietu.

Kakor dobesedno slove meščansko pismo, je bilo navedenim podeljeno častno meščanstvo »za izredne zasluge, ki so si jih pridobili za ljubljansko mesto in prebivalstvo povodom pomožne akcije po groznejši potresni katastrofi v noči od dne 14. na 15. aprila 1895.«

Hvaležna Ljubljana je pa znala tudi vedno pravilno ceniti pošteno in nesebično ter naporno delo, ki so ga vršili

ter ga tudi še danes z vzgledno vztrajnostjo vrše ljubljanski prostovoljni gasilci. Zato bomo v »Zlato knjigo ljubljanskih meščanov«, da je občinski svet v svoji seji dne 29. aprila 1902 podelil takse prosto meščanstvo ljubljanskemu zdravniku in gasilcu Francu Fincu, in sicer, kakor pravi to meščansko pismo, »v znak priznanja njegovega 30-letnega trudičubivega in jako uspešnega sodelovanja kot član ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva.«

Zasluznemu sinu bratskega češkega naroda ter velikemu našemu prijatelju V. Janu Legu je bilo podeljeno meščanstvo dne 6. oktobra 1903. »v priznanje velikih zaslug, katere si je pridobil za slovenski narod, zlasti s tem, da je seznanjal brate Čeha ter jih vneval za gojenje češkoslovaške vzajemnosti ter seznanjal svoje rojake s krasotami slovenske domovine.«

Prinariju Karolu dr. Bleiweis-Trusteniskemu je bilo podeljeno častno meščanstvo dne 3. novembra 1904. »v priznanje izrednih zaslug, ki si jih je kot 30-letni član občinskega sveta pridobil za mestno upravo in blagor bele Ljubljane.«

Finančne prokurature pristav Josip dr. Stare je pa bil dne 6. junija 1895 zabeležen v meščanski »zlato knjigo« za premožne zasluge, katere si je tekom 20. let s svojo poštenostjo in sodelovanjem pri mestni upravi pridobil za Ljubljano.

Nadalje je občinski svet v svoji seji dne 26. septembra 1905 podelil častno meščanstvo tudi našemu nesmrtnemu Josipu Stritarju, profesorju v pokolu, »v priznanje izrednih in neocenljivih zaslug, ki si jih je pridobil za slovenski narod kot pesnik, pripovedovalec, estetik in kritik.«

XII. Zagrebački zbor

7. do 16. septembra 1929.

Občni mednarodni vzorčni sejem s spec. sejmi:
Tekstil in potrebnosti
Kozmetika in kozmetične
Kozmetika in kozmetične
Kozmetika in kozmetične
Kozmetika in kozmetične

Usnja in izdelkov
Papirja in izdelkov
Sveč in izdelkov
Sveč in izdelkov

Poljedelstva (strojev, orodja, gnojil in ostalih potrebnosti ter gospodarskih proizvodov).

II. Medicinsko-biološka in veterinarska razstava povodom zdravniškega kongresa in zasedanja veterinarjev in lekarnarjev.

14. in 15. septembra 1929.

II. razstava domače plemenske šivine (na novem mestnem sejmišču). Zadrugi dnevi.

Na železnica, jadranskih parobrodih in avijonih 50 odst. popusta. Potne legitimacije za brezplačen povratek se dobijo za ceno Din 30 pri potniških uradih, podružnicah Prve Hrvatske Štećionice in pri denarnih zavodih v vseh večjih mestih in na železniških postajah. 10257

Volkovi v Bosni in Hercegovini

Tolpe volkov, ki se klatijo po Bosni in Hercegovini, so prava nadloga za vse prebivalstvo. Dan za dnem prihajajo poročila o pokolih na pašah, kjer volkovi trgajo drobnico in živino, vendar pa je prebivalstvo, ki nima nobenega orožja, napram divjim zverem brez moči. Te dni je sestrada na tolpa volkov v selu Vrešci pri Čapljini napadla čredo na paši. Volkovi so raztrgali pet oslov in enega konja. Tudi v okolici Goražda so se pojavili volkovi, ki povzročajo veliko škodo. Te dni je prebivalstvo priredilo gonjo za volkovi in je štiri zveri ubilo.

Fingiran samomor?

Pri slikarskem obrtniku Ivanu Krivčiku v Zagrebu je bil zaposlen kot pomočnik Alojzij Babič, rodom iz mariborske okolice. Pred dnevi ga je poslal gospodar v Sv. Goro v Slovenijo, da pri raznih dolžnikih iztrija okoli 6000 Din. Toda Babič ni bilo več nazaj. Gospodar se je zanimal, če je bil v Sv. Gori, in je izvedel, da je Babič tam ves denar inkasiral in se vrnil v Zagreb. Toda v Zagrebu za Babičem ni bilo ne duha ne sluha. Včeraj pa je čevljarji pomočnik Josip Sekušak na levi obali Save našel moški plašč s tremi pismi. Pisma je pisal pogrešani Babič. V enem se je poslovilo od svojih roditeljev na Štajerskem, v drugem pa od svoje žene, češ, da naj mu oprosti ta korak, ker je svet zanj premajhen. Poljubila njo in hčerko. Tretje pismo je naslovil na svojega šefa Krivčika in mu sporočil, da gre v smrt, ki jo bo našel v hladnih valovih Save. — Doselej ni znano, če je Babič res izvršil samomor. Policijska sumi, da je samomor fingiral.

Ljubljanski Zvon št. 8

Izšla je 8. št. »Ljubljanskega Zvona« z naslednjo vsebino: Alojz Gradnik: Novim oratorjem, Prestavljajmo; Ferdo Kozak: Pariz; St. Leben: Francois Mauriac ali osebni problem katoliškega pisatelja; Vinko Košak: Izpoved; Anton Ocvirk: Requiem; Fran Albrecht: Knut Hamsun; Miran Jarc: Noč pred jutro; Josip Vidmar: Božja milost in razodetje; Jože Pahor: Srečnost. V Književnih poročilih omenjuje: Josip Vidmar Jakopičev jubilejni zbornik in Glasjevo pesniško zbirko »Čas — kovač«, Mesesnel opremo Jakopičevega zbornika, Saria Canakarjevo Zagodovino likovne umetnosti v zahodni Evropi in Ocvirk Glagoliceve eseje.

Slovenska kritika

Zaradi Gradnikove »Kitajske lirike«, ki je pred kratkim izšla, se je vnela živahna polemika med gg. Klopčičem in Jarcem. Polemika, ki se vrši v »Ljubljanskem Zvonu« je zelo značilna za stanje naše kritike. Mile Klopčič je skušal v svoji kritiki dokazati, da je Gradnikova antologija prav za prav ponesrečen poizkus, plod neuglednosti, površnosti in naglice, očitalo Gradnikovim slovenitvam netočnosti, logične in oblikovne napake, mestoma tudi huda neskladja med izvirnikom in prevodom, tako da ima čitatelj Klopčičeve ocene vtis, da je slovenska »Kitajska lirika« povsem zgrešeno in nesprejemljivo delo brez umetniške vrednosti.

Klopčičevo kritiko odločno zavrača Miran Jarc, ki ugotavlja med drugim: »Klopčič je prav spretno raztegnil svoj lov na rime in naglase, hrupno poudarjajoč nekatere šibkosti, dočim je prav tako spretno zamolčal štiri petine pozitivnih vrednot in je s to svojevolično perspektivistično metodo, ki se je že nekaterkrat pojavila v naši kritiki, dočela potvrditi celoten vtis knjige.«

Klopčič se tudi sam bavi s prepensjevanjem kitajske lirike, in tako bi človek mislil, da nam bo M. Klopčič tako najnesprejnejše dokazal, da so Gradnikove slovenitve slabe. Toda kolikor pozn. Klopčičevih prevodov, moram reči, da jim manjka prav vsega, kar je potrebno, da pesem zapolni in odmeva, tako je Klopčičev zalet še tembolj neprimeren in neupravičen.

Vreme

Včeraj je bilo večinoma oblačno v vsej državi, dočim smo imeli v Ljubljani jasno sončno vreme. Popoldne se je sicer nekoliko pooblačilo in zvečer je celo nastala lokalna nevihta. Največjo vročino so imeli včeraj v Splitu, kjer je bilo 30 stopinj C, v Zagrebu 28, v Ljubljani 26,7, v Skopju 26, v Mariboru 25, v Beogradu in Sarajevu pa 24. Barometrovo stanje je povsod ugodno, najvišje pa je v Ljubljani, kjer je kazal včeraj 766,2 mm. Današnja vremenska napoved se glasi: Večinoma jasno in toplo vreme.

Izseljevanje naših rudarjev na Holandsko

Delovni pogoji zaposlitve naših brezposelnih rudarjev v holandskih državnih rudnikih

Javna borza dela v Ljubljani bo potom svoje podružnice v Mariboru meseca septembra poslala na Holandsko prvi transport rudarjev, ki so bili letos v rudniku Leše pri Prevaljah reducirani. S pomočjo oblastnega izseljenškega urada je borza dela dognala naslednje pogoje, pod katerimi sprejemajo rudarje v holandske drž. rudnike:

Resno se sprejemajo kopači in učni kopači v starosti od 25 do 35 let. Delavcem, navajenim teškega dela, se nudi največje jamstvo za dobro napredovanje.

Pred sprejemom na delo, je vsak kompetent najprej temeljito zdravniško pregledan. Le zdravi in trdni delavci se sprejemajo. Pri zdravniškem pregledu se polaga velika važnost na dober vid in sluh. Ob sprejemu se mora vsak delavec izkazati za največ šest mesecev starim navrstvenim spričevalom, izdanim od politične oblasti njegovega zadnjega bivališča in potrdilo, da je do zadnjega časa bil zaposlen zgolj v rudniku. Poleg tega mora imeti vsak štiri fotografije v velikosti potnega lista. Brez-pogojno pa mora vsak delavec vsaj deloma biti vešč nizozemskega ali nemškega jezika. Za oženjene je najbolje, da zaupkrat gredo sami; šele, ko si vsak zagotovi stanovanje, naj pozovejo družine za seboj. Delavna obleka in obutev naj bosta vsekakor dobra in trpežna.

Potne stroške na Holandsko plača podjetje. Oženjenim je za prevoz pohištva in za selitev družine omogočen pridoj, ki se vrača v mesečnih obrokih po 10 goldinarjev (220 Din). Po pol leta zaposlitve plača polovico selitvenih stroškov podjetje.

Učni kopači se morajo izkazati, da so delali že najmanj dve leti pod zemljo; po nadaljnjem dviletnem zaposlenju v rudniku in po dobri kvalifikaciji zamorejo napredovati do kopača.

Povprečna plača kopačev znaša dnevno 5,70 goldinarjev (Din 120—125). Učni kopači imajo 10 odstotkov manj (Din 100—110), vozači pa 20 odst. manj (Din 88—100).

Prvi dve naduri se plačata s 25 odst. povikom, vsaka nadaljna nadura pa s 50 odstotki, dvojni šilt s 50 odst., delo ob nedeljah in praznikih s 100 odst., delo na božič, veliko noč in binkošti pa s 150 odst.

Oženjeni rudarji prejemajo za vsakega otroka pod 14. leti 4 goldinarje (Din 88) družinskih doklad na mesec.

Vsak mesec se odtegne po 8 do 9 goldinarjev (Din 176—198) za starostno, neugodno in bolniško zavarovanje.

Vsak petek v tednu se vrši izplačilo za službenih mezd, a vsaki drugi petek v mesecu se izvrši obračun.

Dela se v treh šilhtih (zamenah) po 8 ur. V sobotah traja delo 6 ur, tako, da zadnja zamenava v sobotnih konča delo o polnoči.

Službeno razmerje se lahko razreši ob koncu vsakega meseca, a delo odpovedati se mora vsakokrat 15. prejšnjega meseca.

Sport

Graški listi o tekmi Gradec—Ljubljana

Kakor znano, je v nedeljo naša nogometna reprezentanca igrala v Gradcu proti tamonjšni reprezentanci in doživela precej hud poraz v razmerju 6:1, polčas 5:1. Gradčanom se je torej revanša za lanski poraz v Ljubljani v razmerju 5:2 popolnoma posrečila. Vsekar je poraz našega moštva v Gradcu razumljiv in opravičljiv, kajti upoštevati je treba, da je bila sedaj pri nas skoro celo poletje mrtva sezona, dočim so Gradčani marljivo igrali. Graški listi pri- nasha jo splošno ugodno ocene.

»Tagespost« uvodoma navaja, da je bilo graško moštvo v izredni formi; vsak igrač je nudil vse najboljšje in v celi enajstotici skoro ni bilo vrzeli. V tehničnem in taktičnem pogledu, zlasti pa kombinatorno so Gradčani goste znatno prekašali in je njihova zmaga, dasi nekoliko previsoka izrazna popolnoma zaslužena. Zato se jim zadnji poraz v Ljubljani ne zdi popolnoma razumljiv. O ljubljancih pravi:

Ljubljana je postavila zelo vzdržljivo in naglo moštvo, ki sicer ni pokazalo posebnih rafiniranosti, vendar pa je ugajalo zaradi izredno odločnih napadov ter kolosalne požrtvovalnosti. Če bi njeni napadalcu bolj sigurno streljali, bi bil rezultat nedvomno veliko ugodnejši. Vratar Koren je pokazal odlične pade, v ostalem so se pa izkazali še desni krilec Zemljak z dobrim podajanjem in odvezmanjem žoge, srednji krilec Slanič in leva zveza Doberlet, ki dobro obvlada žogo. Neugodno pa je vplivalo neprestano kritiziranje sodnika v drugem polčasu, ko je bila tekma že odločena. To je bilo popolnoma nepotrebno!

Potek igre: Igra prvega polčasa je bila živahna z izmenjavajočimi napadi. Tik pred polčasom so pričeli padati goli za Gradec. V 24. minuti je dosegel Orosy vodstvo za Gradec, eno minuto kasneje je Klima, ki je izkoristil kot dosegel drugi uspeh. V 32 minuti je Doberlet z glavo zabil Jugov center in dosegel častni gol. Že šest minut kasneje pa je Delinger nepričakovano streljal in je žoga obvisela v mreži. V 41. minuti je Krausz streljal prosti strel na gol. Koren je žogo odbil, Gaber pa je bil na mestu in zabil četrti gol. Tri minute pred zaključkom je Doller zabil peti gol. V 6. minuti drugega polčasa je Klima žogo zadnjic pognal v mrežo. Tempo je postal ostrejši, na obeh straneh je prišlo pred vrati do napetih situacij. Jugoslovenci so igrali vedno ostrejši. V 26. minuti sta Delinger in Zemljak blesirana zapustila igrišče, prej pa je imel graški vratar še obilo posla. V 30. minuti je držal enajstmetrovko in kasneje še eno. V drugem polčasu so imeli gostje več od igre. Razmerje kotov je znašalo 10:2.

Oženjeni delavci prejemajo letno večjo količino deputata, premoga za domačo porabo; v kolikor je na razpolago drv, se tudi ta oddajajo za primerno ceno. Enakopravni pri oddaji odnosno prejetju kurjave za oženjenimi so tudi oni delavci, od katerih je vzdrževanje družine odvisno po očetovi smrti.

Vsak delavec, ki se nahaja v službenem razmerju pri rudniku, ima pravico na dva dni plačanega dopusta, z vsakim nadaljnjim letom se podaljša dopust za en dan, največ pa do 8 dni. Poleg tega se prizna po en dan dopusta v izrednih slučajih, kot n. pr. ob porodu žene, pogrebu sorodnikov itd.

Potrebno orodje prejemajo delavci brezplačno.

Delavci so za slučaje obratnih nezdog zavarovani po določbah zakonitega nezdog-pokojninskega zavarovanja. V nadaljnjem obstoja pokojninske in bolniške blaginje, tkz. splošna rudarska blaginja, Allgemeine Knappschaft, ki daje svojim članom:

1. Brezplačno zdravniško nego, zdravila in preskrbo v bolnišnicah, porodniško pomoč ženi, v slučaju smrti pogrebno in časno podporo ostalim.

2. V slučaju boleznih denarne podpore v višini 70 odst. od zasluženih enoletne mezde. Po preteku leta in izčrpane redne podpore še izredno podporo za dobo treh mesecev.

3. Pokojnino v slučaju invalidnosti ali dosege starosti 60. let; pokojnino vdovam in sirotam. Pravico do prejemanja pokojnine ima zavarovani rudar šele po 3 letih ako je redno ter nepretrgoma plačeval prispevke.

Samskim delavcem so na razpolago tkz. »hiše za samce«. Za hrano in stanovanje je plačati dnevno 1,50 gl. (23,50 Din). Prav tako je na razpolago določeno število stanovanj za oženjene delavce, za katere znaša najemnina mesečno 17 do 20 goldinarjev (374 do 440 Din).

Pri vsakem rudniku obstojajo v korist delavcev razne komisije zastopnikov delavcev in zastopnikov ravateljstva. Tako obstoja poravnalna komisija (Schlichtungskommission) z nalogo, da preiskuje pritožbe v službah, kazni itd. Druga zakladna komisija (Die Fondskommission) razsola o pritožbah glede na bolniške in izredne podpore.

Delavska komisija, ki obstoja iz samih delavcev, sprejema pritožbe, ki se tičejo varnosti pri delu, zdravja in dela delavcev.

Delavci, ki so zaradi bolezni in drugih neprilik, v kolikor jih niso zakrivilji sami, zabredli v dolgove, lahko prejmejo izredno podporo iz pomožne blaginje, ako v tem smislu posreduje delavska komisija.

Za one rudarje, ki bi se hoteli dalje izobraževati in izpopolnjevati svoje strokovno znanje, obstojajo nadaljevalne in rudarske šole.

Zaradi umora žene obsojen na 20 let ječe

Vaški mizar Rajko Račič iz Kovanluka se je pred tremi leti oženil z Ljubinko Marovičevico, čeprav je njegov oče zakonu odločno nasprotoval. Nevesta je bila namreč zelo revna, dote ni imela in premoženja tudi ne. Očeta je to jezilo in je zapodil sina iz hiše. Zakonca sta kljub temu živela v lepi slogi. Rodila se jima je tudi hčerka, ki je njuno vez le še bolj utrdila. Toda ženina Ljubinka, ki je bila bolj rahlega zdravja, je nenadoma obolela na očesih. Ženin vid je čimdalje bolj pešal. Mož je imel Ljubinko zelo rad in storil je vse, kar je bilo v njegovi moči, da ji lajša bolečine. Preprosil je očeta, da jih je vzel pod streho, obiskal številne zdravnike, toda nihče ni mogel ženi pomagati. Rajku se je zagrelo življenje in je zato sklenil, da napravi vsemu konec. Neke noči so našli ženo v postelji mrtvo. Mož, ki ga že več dni ni bilo domov, jo je namreč ponoči zadavil in nato pobegnil. Pozneje so ga prijeli v Kraljevem.

Epilog grozne rodbinske drame se je te dni odigral pred sodiščem, kjer je bil Račič obsojen na 20 let prisilnega dela.

Pričetek jesenske porote v Ljubljani

Jesensko porotno zasedanje prične pri ljubljanskem deželnem sodišču v ponedeljek 9. septembra. Za to poroto je že določenih sedem slučajev, med katerimi bodo nekateri prav interesantni. Dnevi posameznih razprav se niso točno fiksirani. Pred jesensko poroto pridejo: Anton Udir — uradna poverba (§ 101), Anton Schlesinger — goljufija (§ 197), Janez Vovk — uboj (§ 140), Gabrijela Stritar — detomor, Martin Jakopin — posilstvo na Golovcu (§ 125), Anton Podraž — umor mačhe na Igu (§ 134) in Janez Grčar — težka telesna poškodba na Brdu (§ 152). Zadnji slučaj se je že obravnaval v poletnem porotnem zasedanju.

Beležnica

Koledar.

Danes: Torek, 27. avgusta 1929. katoličani: Josip, pravoslavni: 14. avgusta, Svrš. p. M.

Današnje prireditve

Kino Matica: Nepremagljivi. (Luciano Albertini).

Kino Ideal: Gospica Elza. (Elizabeta Berger).

Dežurne lekarne.

Danes: Leustek, Resljeva cesta, Bolnuc, Rimska cesta.

KAKO ODPRAVIMO STANOVANJSKO BEDO BREZPOSELNOŠT& INDUSTRIJSKO KRIZO?

Izkoriščanje našega ljudstva od inozemskega kapitala. — Rešitev vprašanja brezposelnosti je mogoča le z uvedbo obveznega zavarovanja proti brezposelnosti pod geslom »Iz naroda za narod«.

5.

V anketi o ženitvah in možitvah je došlo 118 odgovorov in ko bi te ankete ne zaključili, sem prepričan, da bi trajala vsaj še leto, dve.

Za krušno vprašanje pa vidim, da ni dovolj zanimanja, čeprav je to življenjsko vprašanje pogoj ženitvi in možitvi.

Od doslej izšlih odgovorov pride v poštev samo odgovor št. 4, ki pravilno ugotavlja, da je treba pri nas posvetiti vso pažnjo po ameriškem vzoru konzumentski politiki. Ni pa za to merodajna samo država, ampak v največji meri takozvani gospodarski krogi in delavstvo, ker so ti oboji poleg države najbolj zainteresirani na stvari.

Pri nas se vedno govori o inozemskih posojilih ter o inozemskem kapitalu sploh kot edinih rešiteljih naše gospodarske krize. Nisem sicer nasprotnik inozemskega kapitala v načelu, celo zagovarjal sem te stvari tako dolgo, dokler nisem videl, da pomeni za nas inozemski denar stalno in vedno večje gospodarsko zaslužjevanje.

Pa govorimo v primerih. Nedavno je »Domovina« priobčila uvodnik, v katerem opozarja, da nove, seveda s pretežno inozemskim kapitalom ustanovljene industrije na Gorenjskem za ljudstvo ne samo, da niso koristne, temveč so celo škodljive. Zakaj? Zaslužki delavcev in še bolj delavsk so tako sramotno nizki, da se z njimi ne da živeti. Vidi se torej, da temelji še sama ustanovitev teh industrij na tej podlagi, da bodo zaslužene po uvozi carini ter da bodo delale z zelo cenitimi močmi.

To so moči — osebno ženske — ki so iz kmečkih hiš in delajo za vsak denar. V početku to še nekako gre, s časom pa se pokaže ne blagoslov, temveč prokletstvo. Prej na skromnost navajena dekleta polagoma začutijo potrebo, oblačiti in obuvati se po modji. Izgovor je ta, da hodijo delat v mesto in tako v kratkem zaslužke ne zadostja že niti za obleko in obutev, kaj šele za prehrano ali ča bi celo štedile. Kaj iz tega sledi? Inozemci bogate na naš račun, ljudstvo pa materijalno in moralno propada.

Torej majhen primer, kako je z inozemskim kapitalom v razmeroma malih priklakah, in lahko si predstavljamo zahteve inoz. kapitala pri večjih investicijah. Ponavljaj se nekdanja muzika, da smo mi samo konzumenti in hlapci, gospodje so pa drugi!

Vrh vsega vtaknejo inozemci svoj denar samo v podjetja, kjer je rentabilnost takoj mogoča in odnasha masne dividende iz države, dočim za stvari, ki obetajo sicer bogat in plodonosen dobiček, ampak indirektno in šele po par letih, nimajo interesa. In vendar so nam potrebne ceste, železnice itd.

Kakor je kuluk sam po sebi dokaj nesimpatičen pojav, je čisto vendar nujno potreben po znanem pregovoru: Pomagaj si sam in Bog ti pomore. Zato se mi zdi rešitev brezposelnosti z uvedbo obveznega, splošnega brezposelnega zavarovanja ne samo lepa, ampak tudi edino pravilna, ker to je rešitev:

»Iz naroda za narod«

Nagrade zmagovalcu evropskega krožnega poleta

Kakor znano, je bil 20. t. m. zaključen krožni polet lahkih sportnih letal po Evropi. Tri dni kasneje je posebna komisija ocenila posamezne polete. Letala in vse, kar je pri poletu prišlo v poštev, ter končnoveljavno proglasila izid tekmovalca. Kot zmagovalce je izšel nemški pilot Morcik, ki je dosegel najvišje število točk. Možu se je polet zelo lepo izplačal. Prejel je prvo nagrado francoskega Aerokluba v višini 100.000 frankov, poleg tega pa še 16.000 mark (okoli 220.000 Din v naši valuti) od nemških zasebnikov in tovarn, ki so bile zainteresirane na poletu, nadalje častno nagrado češkoslovaškega Aerokluba in potniško letalo, ki ga je zmagovalcu obljubilo italijansko ministrstvo za zrakoplovstvo.

Sokol

Roziv bratom in sestram

V sredo dospe v Ljubljano 150 vestfalskih rojakov. Priplejejo se na glavni kolodvor ob 16.43.

Pozivamo brate in sestre v Ljubljani in bližini, naj se udeležijo sprejema. Kroj občanski z znakom.

Zdravilo!

Starešinstvo.

Dnevne vesti.

— **Razpis službe.** Pri velikem županu ljubljanske oblasti v Ljubljani je razpisano mesto dnevnika - zvanika. Prošnje je treba vložiti do 18. septembra t. l. Natančnejši pogoji so razvidni iz razpisa v »Uradnem listu«; izvedo se tudi v sekretariatu velikega župana ljubljanske oblasti.

— **Uradni list št. 86.** objavlja odklopa in amnestijski ukaz povodom rojstva tretjega kraljeviča.

— **Nesreča pri delu.** Posednik France Ošljak iz Doberniča na Dolenjskem je včeraj, kopal gramov. Nenadoma pa se je utrgala velika plast prsti in kamenja in ga zasula. S težkimi poškodbami so prepeljali Ošljaka v bolnico. Njegovo stanje je precej kritično.

— **Strašna smrt pod vlakom.** V bližini Čengčevile pri Sarajevu se je v noči od nedelje na ponedeljek pripetila težka nesreča. Progovni nadzornik Franjo Česnik, po imenu sodeč Slovenec, se je vračal po končani službi po progi domov. Drugo jutro so ga našli vsega razmesarjenega na progi. Povožil ga je tovorni vlak, ki je prišel iz Mostarja. Kako je prišlo do nesreče, ni znano, vsekakor je pa čudno, da se Česnik, ki je bil vendar progovni nadzornik, ni znal vlaku izogniti.

— **Se o zločinu v Cerni.** Kakor smo poročali je bila 9. tm. v Cerni v Slavoniji na svojem posestvu umorjena in oropana 80-letna starka Frančiška Žabarič. Policija je prišla tri osebe, osumnjene roparskega umora, in sicer Ljiljo Rodaša, Josipa Samardžiča in nekoga Koziča, ki so bili prepeljani v zapore osižekega sodišča. Kozič je sedaj priznal, da so se vsi trije dogovorili, da staro umore in oropajo, dočim ostala dva to uporno tajita. Radašu se je posrečilo dokazati alibi, naka so ga izpustili. Samardžič zatrjuje, da je bil usoden za dne v Beogradu pri dr. Nikiču. Sedaj ga bo policija odvedla v Beograd, kjer bo konfrontiran z dr. Nikičem. Če dokaže svoj alibi, bo istotako izpuščen. Vsekakor pa je zagotovo, zakaj je Kozič oba obdolžil zločina. Mogoče je, da sta res sodelovala, verjetno pa je, da je hotel na ta način sebe razbremeni.

— **Poskusni samomor v Zagrebu.** Zadnje čase lizol ni več modernoro samomorilno sredstvo pri ženskah. Vsaj v Zagrebu ne! Včeraj so namreč v teku enega tedna zabeležili tretji poskusni samomor z octovo kislino. Zastrupiti se je hotela 17letna služkinja Katka Hasija. Vzrok poskušene samomora je bil spor z dečkomo. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so izprali želodec, vendar pa je njeno stanje še vedno kritično.

Iz Ljubljane

— **Umetniška Matica v Ljubljani.** Vodstvo Umetniške Matice je naknadno podaljšalo rok za prijavo članov do 15. oktobra. Vse poverjenike prosimo, naj do tega termina izpolnijo svoje bloke in pridobe čim več članov. Publikacije, in sicer monografije kiparja Tineta Kosa ter dve sliki, določeni za božič. Članarina 24 Din je tako nizka, da lahko postane vsak član Umetniške Matice. Prijave je pošiljati na naslov: Umetniška Matica v Ljubljani, Dunajske c. 35.

— **Na drž. moškem in ženskem učiteljskem v Ljubljani bo sprejem v I. letnik dne 11. septembra, vpisovanje v II.—IV. letnik dne 12. septembra, v II.—IV. r. vadišnice dne 13. septembra, vsakokrat od 9. do 12. Otvoritevna sv. maša bo dne 14. sept. ob 8. Začetek rednega pouka dne 16. sept. Ponašljani in zrelostni izpiti se vrše tako, kakor je bilo prej obnavljeno.**

— **Državni konservatorij v Ljubljani.** Vpisovanje na konservatorij bo v ponedeljek 2. sept. in torek 3. sept. od 9.—12. pop. in od 3.—5. pop. v sobi št. 18 poslopja konservatorija v Gosposki ulici. Stari gojenci morajo predložiti lanske indese in spričevala ter uradno prijavo, novi pa krstni list, zadnje spričevalo zavoda, katekiza so obiskovali, in uradno prijavo konservatorija. Ta se dobi pri šolskem službi že kolkovana za ceno 8 Din. Redni sprejemni izpiti bodo 4. in 5. sept. dopoldne ob 10. in ob 2. Kdor se vpiše po 3. septembru, mora plačati trikratno izpitno takso in prispevek za učila. Sicer znaša prispevek za učila 40 Din, izpitna taksa pa 30 Din. Vse podrobnosti v veži konservatorija.

— **Šola Glasbene Matice v Ljubljani.** Vpisovanje bo 2., 3. in 4. sept. od 9.—12. in od 3.—5. pop. v pisarni Glasbene Matice. Gojenci morajo priti k vpisovanju v spremstvu svojih staršev oz. njihovih namestnikov ter naj predložijo krstni list, zadnje šolsko spričevalo. Vrednina znaša 40 Din, ukovina pa za klavir in gosli 78 Din, za solopetie 160 Din, za teorijo in mladinsko petje 25 Din, na mesec. Teorija in mladinsko petje poleg violine ali klavirja pa sta ukovine prosta. Pouk orkesterskih instrumentov stane 90 Din na mesec. Podrobnosti v veži poslopja.

— **Muzelska knjižnica in arhiv bosta zaradi obsežnejših tehničnih predelav poslovala do 20. septembra t. l. samo v nujnejših primerih.**

— **Dr. Tone Jamar ne ordinira do konca meseca.**

— **Iz Mestna ženska realna gimnazija.** Vpisovanje za gojence v I. razred bo 11. sept. od 9. do 11. Gojence iz drugih zavodov in one, ki prestopijo iz meščanske šole po dopolnilnem izpitu, se bodo vpisovale 13. sept. od 10. do 11. Gojence, ki so bile že na zavodu, se javijo 12. sept. od 9. do 11. Otvoritevna služba božja bo 14. sept. ob 9. v nunski cerkvi. Začetek pouka 16. septembra ob 8. Dopolni izpiti za gojence meščanskih in drugih šol bodo 29. avg. — Vpisovanje v enoletni trgovski tečaj bo 13. sept. od 9. do 11. Sprejemni izpiti je 14. sept. ob 8. Pouk se prične 16. sept. ob 8.

— **Iz Enoletna gospodinska šola »Mladika«.** Vpisovanje bo 29. in 30. sept. ob 9. zjutraj v poslopju »Mladike«. Pouk se prične 1. oktobra ob 8.

Rekord?

— **Pri javni borzi dela v Ljubljani** je v času od 18. do 24. avgusta t. l. iskalo dela 605 moških in 285 žensk. skupaj 890 brezposelnih. Prosti mest je bilo 147 moških in 19 žensk, skupaj 166. Posredovanj se je izvršilo za 66 moških in 11 žensk, skupaj 77. Odpotovalo je 49 moških in 1 ženska, skupaj 50 brezposelnih. Delo išče moški: 12 mlapev, 1 drvar, 1 rudarski poslovođa, 1 pečar, 1 žebjar, 6 kovačev, 10 železostugarjev, 3 kleparji, 1 brusar, 1 orodja, 1 graver, 1 strojni tehnik, 30 str. ključavničarjev, 3 elektromehaniki, 6 elektromonterjev, 1 lesostugar, 1 parkear, 1 rezbar, 6 urarjev, 12 mizarjev, 4 kolariji, 3 žagarji, 1 pletar, 3 sedlarji, 2 usnarja, 7 strojarjev, 3 tapetniki, 28 krojačev, 21 čevljarjev, 1 čevljarški prirezovalc, 1 klobučar, 10 brivcev, 6 knjigovezov, 1 kartonažni delovodja, 6 mlinarjev, 15 pekov, 15 mesarjev, 3 natakariji, 7 tesarjev, 2 slikarja, 2 zidarja, 2 gradbeni tehnika, 1 črkostavec, 20 pisarniških slug, 45 pomožnih delavcev, 7 kurjačev, 7 avtomobanikov, 44 trgov. pomočnikov, 82 navadnih delavcev, 21 knjigovodij, 35 zasebnih uradnikov, 2 lesna manipulant, 1 ekonom, 17 stavb. ključavničarjev, 1 vodovodni inštalater, 7 vajencev; ženske: 13 pisarniških moči, 2 kontoristini, 8 prodajalk, 4 natakarike, 1 šivilja perila, 4 šivilje, 1 modistinja, 1 črkoslikarica, 31 tovarniških delavk, 3 kunarice, 2 sobarici, 56 služkinj, 5 postrežnic, 2 vajenki. — Delo je na razpolago moškim: 15 mlapcem, 1 kovaču, 1 mizarjem, 1 žagarju za venecianke, 1 čevljarju, 18 zidarjem, 9 tesarjem, 13 pisarjem - soboslikarjem, 2 sodarjem, 4

kamnosekom, 1 pečarskemu pomočniku, 1 krojaču, 5 kleparjem, 2 navadnim delavcem, 1 fotografu, 1 slaščičarskemu pomočniku, 1 mlinarškemu pomočniku, 1 vodovodnemu inštalaterju, 3 usnarjskim pomočnikom, 1 pokladalcu parketov, 7 tesačem, 16 vajencem; ženskam: 1 pletilji, 2 šeparicam, 2 dežnikaricam, 1 šivilji za knizarstvo, 2 služkinjam, 2 kmečkim dekletom, 1 šivilji za krpanje perila, 3 vajenkam.

— **Iz ubogo rodbino v Vodmatu** darovala ga. Ter. Novotny Din 50.

Iz Celja

— **Iz seje okoliškega občinskega sveta.** V nedeljo dopoldne je bila seja celjskega okoliškega občinskega sveta, na kateri sta bila izvoljena v okrajni cestni odbor kot predstavnika celjske občine župan g. Alojzij Mihelič in podžupan g. Vinko Kukovec.

— **Vpisovanje gojencev v šolo Glasbene Matice v Celju** bo 1. septembra t. l. ves dan v pisarni Glasbene Matice v Celju, Slomškov trg 10-I. soba šte. 1. Sprejemajo se gojenci od 7. leta starosti naprej. Za informacije in polasnila glede vseh podrobnosti, tako glede ukovine, kakor preizkušnje sposobnosti posameznih začetnikov naj se vpraša v pisarni istotam.

— **Iz celjske mestne plinarne.** Dne 4. in 5. septembra bo v tukajšnji mestni osnovni šoli (telovadnica) predavanje o plinu in uporabi plina v kuhinji in gospodinjstvu z istočasnim predavanjem raznih plinskih kuhališnih naprav in aparatov. Zaradi velikega pomena plina v gospodinjstvu in dejstva, da je plin najčistejše in najpripravnejše kurilno sredstvo, bo to predavanje zanimalo sigurno vsako gospodinjstvo, zlasti, ker bo predavala in praktično razkazala vse aparate, njih uporabo za kuhanje in pečenje prvovrstna strokovnjakinja. Da se bodo posetniki tega predavanja lahko pripravili na vse prednosti plina, se bo med predavanjem kuhalo, cvrlo in peklo. Za ugotovitev porabe plina pri kuhanju bodo nameščeni tudi števec pri aparatu, da se odstranijo vsi dvomi o količini porabljenega plina. Predavateljica, ki je doslej že skoro v vseh večjih mestih predavala o tej temi, uživa povsod svoj strokovnjaški sloves, zato pripravljamo predvsem našim gospodinjstvom, da se predavanja gotovo udeležijo.

Proslava 20 letnice organizacije narodnih železničarjev

Narodni železničarji proslave v začetku septembra 20 letnico obstoja svoje organizacije. — Strokovno delo Udruženja jugoslovenskih narodnih železničarjev v 10 letih obstoja naše države.

Ljubljana, 26. avgusta.

Narodni železničarji proslave 7. in 8. septembra 20 letnico svojega udejstvovanja. Proslava bo tem pomembnejša, ker razvije ljubljanski občinski odbor od tej prilike svoj prapor. Proslave se bodo udeležile železničarske organizacije iz vse države. Kakor znano, je v Udruženju organiziranih 25.000 železničarjev, od teh v Sloveniji okoli 4000.

Po prevratu je bila prva in največja naloga Narodne vlade, pozneje ministrstva za promet, urediti promet na vseh progah nove povečane domovine.

Žal, da se takrat v drugih pokrajinah in v ministrstvu niso našli močje, ki bi bili tej veliki nalogi kos.

Takoj spetčeta bi se morali izdati enotni predpisi za izvrševanje službe na železnicah, in sicer za vso državo enaki. Toda nihče se za to ni zanimal, temveč so železnice in železničarje politično eksploatirali in uganjali korupcijo na železnicah od zgoraj. Na Hrvaškem in v Banatu se je vsilila služba po starih madžarskih predpisih, v Bosni, Hercegovini in Sloveniji po nemških predpisih, v stari Srbiji pa po srbskih predpisih, kolikor jih je pač ostalo iz za vojne vihere.

Tudi prejemki železničarjev so bili različni, ker je bila v veljavi v vsaki pokrajini drugačna pragmatika. Na pritisk in vzpodbudo Udruženja nar. železničarjev se je pripravil unificiran zakon ministrstva za promet. Oktobra 1. 1923. pa se je nenadoma izdal zakon o državnem prometnem osebju, ki pa ni bil zadovoljiv, ker se niso upoštevale želje in zahteve železničarjev, organiziranih v Zvezi, odnosno v Udruženju.

Železničarji so zahtevali od vsakega pozonejšega ministra za promet ureditev službenih razmer, n. pr.: revizije zakona o državnem prometnem osebju, izdajo pravilnika za pomožno osebje, t. j. za delavce, rokodelce in nemastavljenice, revizijo pravilnikov o službeni obleki, o postranskih prejemkih in o voznih ugodnostih. Udruženje je pri tem izvršilo svojo dolžnost, izdelalo osnutke vseh teh pravilnikov in zakona ter jih je predložilo ministrstvu, da bi se uveljavili, položaj železničarjev izboljšal in s tem v zvezi uredile pomankljive razmere.

Čudno je bilo to, da je vsakokratna uprava delala ravno nasprotno in izdajala pravilnike, ne da bi upoštevala predloge Udruženja ali sploh prošnje in zahteve železničarstva.

Članstvo Udruženja je predlagalo, naj se izdaja službena obleka v naravi, kakor je bilo svoječasno običajno bodisi pri južni, bodisi pri državni železnici; gospodje pri vodstvu uprave so pa naredili ravno nasprotno. Izdali so pravilnik, kakšna mora biti službena obleka in kdo jo mora nositi, določili pa so le skromen prispevek 400 do 600 Din letno, in še tega samo nekaterim. Največji del železniških uradnikov in vse delavstvo pa sploh ne dobiva niti obleke

niti prispevka. Desetletja so dobivali železniški uradniki, uslužbenci in delavci za razna naporna, nočna in druga važna dela posebne nagrade. Vse to so z uveljavljenjem poslabšanih pravilnikov o postranskih prejemkih odvzeli. Odvzete in zmanjšane so bile blagajniške, gradbene, nočne (delno), funkcijske, čezurne, akordne, kilometrske, predorske in druge doklade, tako da je bilo osebje oškodovano v toliki meri, da je postala njihova eksistenca nemogoča. Uslužbenci so izgubili po 200 in še mnogo več mesečnih prejemkov, ki so jih že več let za izredno naporno službo prejemali.

Najbolj so bili prizadeti zadnja leta naši železničarji, ker se jim ni povzela plačniti za eno paro; nasprotno so jim od leta do leta odzemale in zmanjševale prejemke.

Ministri so obljubljali, da bodo zahteve železničarjev uvaževali in uveljavljali, ostalo je pa vse le pri zagotovilih in obljubah, nihče ni držal dane besede.

Izdajali so pač okrožnice, navodila in ukaze o disciplini ter pretnje s kaznimi. Izdajali so oklepe in navodila, kako naj bi se vsilila služba na železnicah, toda enotnih predpisov za izvrševanje službe, tehno preudarjenih in do podrobnosti izdelanih, niso izdali in tudi položaja železničarjev niso izboljšali.

Vseh 10 let po vojni se je Udruženje bavilo s tem, kako bi našlo pote in sredstva, da bi se doseglo zboljšanje gmoetnega položaja jugoslovenskega železničarstva. Ni štedilo ne ogromnega dela in truda in ne stroškov, ki predstavljajo ogromno žrtvo Udruženja za ureditev gospodarskih, kulturnih in gmoetnih razmer jugoslovenskih železničarjev.

Najbolj izmed vseh so pač prizadeti naši železniški delavci — nenastavljenici, ki so se jim znižale mezde do skrajnosti. Danes zasluži pomožni zavrtač z štirimi otroki 24 Din na dan, progovni delavec 600 Din na mesec itd. Čezurno delo se je skoraj popolnoma odpravilo in tudi drugi postranski prejemki so reducirani do neznanosti. Pravilnik o voznih ugodnostih je odvzel stare legitimacije in tudi družinski članom neomejeno režijsko vožnjo, ki so jo desetletja uživali.

To so udarci in poslabšanje gmoetnega položaja, ki ga jugoslovenski železničarji niso zaslužili. Nobena panoga v državni službi ni bila tako težko prizadeta v zadnjih letih kakor železničarji. Vsako leto so se znižavali krediti za mezde in materijal.

Stalež osebja in delavcev je znižan nad mogoče meje in sicer v zadnjih petih letih najmanj za 40%.

Udruženje je stalno posvečalo pažnjo vsem tem nedostatom, ter se jim je kljub vsemu posrečilo nešteto namenjenih udarcev odbiti, nešteto poslabšanj še pravčasno preprečiti; dostikrat je pa naletela organizacija na gluha ušesa, — odločevali so politiki v škodo železničarjev.

To je kratek opis preteklega dela organizacije, ki se je morala boriti v najhujših okoliščinah v času najnevarnejših stran-

Ljubenzljiv-povsod dobrodošel.

Pameten, olikan, dober tovariš. Dobrodošel pri trgovskih prijateljih, v družini, na športnem prostoru in v družbi. Tajnost njegovih uspehov ni samo njegov tipus, temveč njegova cela pojava — kot negovan človek. Predpogoj so dobro negovani lasje brez prhljaja. Deset minut dela — kratko umivanje z Elida — Shampoo zadostuje za željeni uspeh. Praktično za vsacega moškega, ker se lahko vedno vzame s seboj. Očisti temeljito lase in lasišče ter odstranjuje prhljaj.

ELIDA SHAMPOO

karskih bojev, katerih odmev je bil le v škodo železnicam in železničarjem.

V tej borbi je bilo Udruženje osamljeno, ker so se cepili železničarji v kategorijske organizacije, politične frakcije in internacionalne stranke. Politična razcepljenost železničarjev je največ kriva neuspehov in današnjemu slabemu položaju, v katerem se nahaja danes celokupno jugoslovensko železničarstvo. Ko bi se bili organizirali vsi železničarji kot en moč v nepolitično samostrokovno železničarsko organizacijo, bi bil položaj na železnicah in med železničarji prav gotovo popolnoma drugačen.

Dvajsetletnico dela in borbe narodnih železničarjev bo pozdravila javnost nedvomno s simpatijami in se bo mardskodo, ki je prijatelj železničarjev in ki ve ceniti njihove zasluge za narod in državo, rade volje udeležil njihove proslave.

Nagradno tekmovanje slovenskih harmonikarjev

bo v nedeljo 8. septembra na ljubljanskem velesajmu ob priliki pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni«.

1. Tekmovanje bo od 9. do pol 1. in od pol 3. do 7. zvečer.

2. Tekmovanja se lahko udeležijo vsak harmonikar iz Slovenije, vendar pa zamojorej tekmovati harmonikarji, ki se preživljajo izključno z godbo, nadalje izdelovalci in trgovci harmonik, nija nastavljenici in oni sorodniki, ki žive v hiši izdelovalca ali prodajalca, samo v posebni (IV) skupini in ne prejme nikakih nagrad, marveč samo diplome. Vsi drugi tekmovalci lahko tekmujejo v poljubni skupini.

3. Vsak tekmovalec se mora pisмено prijaviti velesajmskemu uradu do 1. septembra. V izjemnih slučajih se more prijaviti še kasneje do dneva tekmovanja, vendar pa odloča potem o pripustitvi h tekmovanju ocenjevalna komisija. V prijavi mora tekmovalec navesti svoje ime in priimek, poklic, točen naslov in v kateri kategoriji in skupini želi tekmovati.

4. Tekmuje se:

a) Skupina: diatončna harmonika, lažja kategorija za začetnike, težja kategorija za dovršene igralce.

b) Skupina: kromatične harmonike (za kromatične harmonike se prizna samo one instrumente, ki imajo tudi popolne kromatične basove).

a) kategorija za začetnike, b) kategorija za dovršene igralce.

Tekmovalci, ki je bil nagraden na lanskem jesenskem tekmovanju na velesajmu s kako nagrado (harmoniko itd.) se more udeležiti tekmovanja samo v težji kategoriji I. in II. skupine. Ostalim tekmovalcem je na prosto tekmovanje v lažji ali težji kategoriji I. ali II. skupine.

III. Mladinsko tekmovanje za tekmovalce 12. leta starosti. Ti igrajo lažjo harmoniko.

IV. a) tekmovalci profesionalci, c) proizvajalci in trgovci harmonik, njih nastavljenici in svojci. (Glej točko 2. določil).

5. Vsak tekmovalec igra pred ocenjevalno komisijo po njeni odločitvi en do dva poljubna komada. Boljše tekmovalce izloči ocenjevalna komisija za ponovno izbirno tekmo. Izbirna tekma se vrši po odredbi ocenjevalne komisije v določenem tekmovalnem času; ura in prostor na sejmšču se razglasi na velesajmu. Tekmuje se samo na harmoniki; spremljevanje z drugimi instrumenti ni dovoljeno.

6. Vsak tekmovalec se mora ob prihodn na velesajmu javiti v sejmškem uradu, kjer dobi tekmovalno številko.

7. Časovna razvrstitev tekmovanja:

I. skupina, obe kategoriji v nedeljo dne 8. septembra ves dan.

II. skupina, obe kategoriji dne 8. septembra ob pol 3. popoldne.

III. skupina, dne 8. septembra ob pol 3. popoldne.

IV. skupina, obe kategoriji dne 8. septembra ob 11. dopoldne.

8. Za dobre tekmovalce vsake skupine in kategorije, izjemši IV. skupine, so določene lepe nagrade. IV. skupina se nagradi samo s diplomami.

9. Event. izpremembe in dopolnila se razglase v ljubljanskih dnevnikih in tednikih.

Tajinstven beg hajduka Babejica

Pred dnevi so se razširile vesti, da so pri Požarevcu ubili nevarnega srbskega hajduka Ivana Babejica, ki strahuje že več let vso požarevsko okolico. Oblasti so razpisale za njegovo glavo že 100 tisoč Din. Iz Požarevca poročajo sedaj, da so vest o smrti Babejice razširili njegovi pajdaši, da bi tako zabrisali za njim sled orožnikom in oblastem.

Babejič sam je obljubil 5 tisoč Din tistemu, ki mu prinese glavo seljaka Marjana Simeunovića iz vasi Laznice, kjer je bil hajduk Babejič tudi rojen. Babejič in Simeunović sta že dolgo smrtna sovražnika in strežeta drug drugemu po življenju. Orožniki so vedeli, da bo Babejič skušal pri prvi priliki ubiti Simeunovića in so zato stalno stražili njegovo hišo v zasedi.

Pred dnevi se je Babejič res pojavil v bližini Simeunovićeve hiše z dvema svojima pajdašima. Orožniki so vse tri pozvali, naj se udajo, kar pa razbojnik seveda niso storili, temveč so poskakali v bližnji jarek. Orožniki so začeli streljati in je borba trajala nekaj minut. Razbojnikom, ki so streljali s samokresi, se je posrečilo pobegeti v noč. Homoljski srezi poglavar je organiziral za Babejičem velik lov. Naslednjega dne so tudi ugotovili, da so orožniki ponoči ranili Babejiča, kar sta potrdili tudi dve deklici iz Laznice, ki sta pasli v bližini ovce. Po boju v bližini Simeunovićeve hiše so tudi našli sledove krvi.

Deklici sta izjavili, da sta videli, kako je seljakinja Ana Fusulović s krpo obvezala krvavečo roko nekemu oboževanemu moškemu. Po opisu so oblasti prepričane, da je bil ranjenec Babejič. Na kraju, kjer je seljakinja obvezovala razbojnika rano, so našli krvave krpe in mlako krvi. Orožniki so takoj prišli in zaslišali Ano Fusulovićevo, ki pa je odločno zanikala, da je nudila razbojniku prvo pomoč. Na dan, ko so razbojnika iskali orožniške patrulje iz vseh okoliških srezov, so njegovi pajdaši razširili vest, da je Babejič že mrtev in da so ga našli v nekem jarku v bližini vasi Breze. Orožniki so poslej zaman iskali s pomočjo številnih oboževanih kmetov pobelega razbojnika.

Obisk

Ribničan je prišel v Ljubljano, da bi posetil sina, ki je študiral na univerzi. Prišel je zjutraj s prvim dolenjskim vlakom in ko je našel stanovanje svojega sina, je vprašal žensko, ki je pogledala skozi vrata:

— Ali tukaj stanuje Janez Tepen?

— Kar notri ga pripeljite, mu je odvrnila gospodinja.

Pri vstopu v službo

Oprostite gospod mojster, je dejal novi pomočnik, nekaj vas moram še vprašati:

Kdaj pa je pri vas poldne; kadar prične ura biti ali kadar neha?

August Blanche:

Na valovih strasti

Roman

Oni, ki so iz daljave gledali spre-
vod, so ga ogledovali z nekako bojaz-
nijo, kakor da bi videli v njem teman
oblak, ki skriva v svoji notranjosti
strel in blisk.

Kdor pa ga je gledal iz bližine, ni
mogel videti v njem nič drugega, ka-
kor slavnost, ki v predpustni dobi pri-
dava novo veselje življenju na
bulvarjih.

Pri vratih St. Denis je stal polk ki-
rasirjev, katerih svetli šlemi so navi-
dežno goreli v žaru plamenic.

Simon, orjaški voznik, se ni mogel
vzdržati, da ne bi dal sprevodu po-
litičnega pomena.

Toda vloga, ki jo je sedaj vršil, je
bila prav za prav miroljubna, zato je
zahtevala mirne in resne izjave. Si-
mon je zato le od časa do časa za-
klical:

»Živela reforma! Dol z Guizotom!«
Ljudstvo mu je v trenutku pritrdi-
lo, toda med smehom, ker je bilo že
splošno znano, da je Guizot padel in
da ima zato reforma najboljši izgled.

Tudi kirasirji so se pridružili temu
klicu, kajti nikogar ljudje tako hitro
ne zapuste kakor padlega ministra.

Sprevod se je ustavil za malo ča-
sa, kajti vsi so se hoteli bratsko po-
zdraviti s kirasirji.

Častniki niso nasprotovali temu,
kajti radi bi si bili ogledali skozi lor-
njete Liberté, katere krasoti so, ne
glede na njeno božansko pojavo, da-
jali polno ceno.

Tudi Liberté je bila zadovoljna, da
so se ustavili, kajti imela je lepe ki-
rasirje zelo rada, kakor vse ženske.

Veseli, navdušenje in občudovanje
je bilo na obeh straneh.

Končno se je sprevod premaknil,
seveda med velikanskim krikom in vi-
kom, zato pa v najlepšem redu.

Ko pa je dospel do razkošno raz-
svetljene palače zunanjega ministrstva,
ga je zadržal kordon pehotne vojske in
moral se je ustaviti.

»Kaj je to!« je kričal Simon; »zakaj
nam branite naprej?«

Vojaske vrste so se odprle in iz njih
se je približal vozu častnik na konju.

»Feliks, podri malo vaje!« je dejal
Simon, »da se nekoliko pomenim s
častnikom.«

Feliks je sedel na voznikovo mesto,
Simon pa je zlezl z voza.

Liberté je stala mirno na vzvišenem
mestu; vse jo je gledalo, vse jo je sla-
vilo.

Nje lice je imelo oni vzvišeni izraz,
kakršnega si umetnik prizadeva dati
svoji Madonni. Liberté se ni zmenila za
hajonete, ki so se ji blesteli naproti,
kakor da stoji na jutranji zarji, obkro-
žena od klanjajočega se sveta.

»Čujete, da ne smete naprej,« kriči
častnik na Simona, stoječega tik pred
častnikovim konjem.

»To je nekaj posebnega,« odgovar-

ja Simon; »doslej nam ni tega nihče
branil!«

»Vidim,« povzame častnik, »vendar
toda ne sme nihče.«

»Toda, gospod, glejte vendar, da
imate pred seboj vse vrste ljudi brez
orožja, po večini ženske in otroke. Ako
bi se bili hoteli oborožiti, bi bilo to za
nas zelo lahko, v St. Antoineu je orožja
več kot dovolj. Bodite dobri in pustite
nas dalje.«

»Ne,« odgovarja kratko častnik, »ta-
koj obrnite, kajti toda ne sme nihče.«
Žolč Belega Medveda je zavrel, ali
bil je prepameten vodja, da bi se ne-
oborožen spustil v spor z oboroženo
silo.

»Saj je vendar nemogoče obrniti
voz v tej gosti ljudski gneči,« je pri-
pomnil Simon in krotil svojo besnost.

»Kaj me to briga... morate!« je
ukazal častnik z neizprosno strogostjo.

V tem pa je padel iz vrst pehote
strel, ne da bi se prav za prav vedelo,
kdo je streljal.

Častnik se je obrnil s konjem, ki se
je uporno vzpenjal, in odjedil med vr-
ste pehote, ki so se za njim takoj spet
zapirale.

Takoj nato je videl Simon na svoje
veliko začudenje, da dve vrsti bajone-
tov merita nanj in na brezštevilne vr-
ste ljudstva, ki je veselo šumelo za nje-
govim hrbotom.

»Tristo hudičev!... Pazite, pazi-
te!« kliče Beli Medved množici.

»Pali!«

Simon, čegar uho je vjelo to pošast-
no povelje, se je oprjel kamena na tla-
ku, kakor bi ga hotel razdreti s svojimi
silnimi prsti, ali prsti velikana naenkrat
onemorejo pri grohotu salve, ki je sle-
dila takoj po povelju nad njegovo glavo.

O, nebesa!
Po vsem bulvarju se razlega v
nočno temo krik, žalosten krik, morda
groznejši nego je kdikoli pretresal
mestne zidove.

Kdor je gledal z oken na bulvar, pa
je bil priča groznega prizora.

Kor je moglo, je bežalo v sosednje
lice in uličice.

Mnogo pa jih ni moglo več bežati.
Mnogo jih še leži, bodisi negibno, bo-
disi da se valja v krvi; kar je pred tren-
utkom še obvladovalo prešerno pred-
pustno veselje, kosi sedaj blede, ne-
usmiljena smrt.

Bučni bulvar se je spremenil v žal-
no zborovanje.

Plamenice, ki jih je prižgala radost,
plapolajo sedaj kakor sveče ob rakvi.
Zakaj to ubijanje brez predhodnega
opozorila, zakaj ta moritev brez neiz-
ogibne nujnosti?

Kako le more oborožena sila stre-
ljati na neoborožene, veselo šumeče
vrste mož, žensk in otrok?

Kako! — Zakaj!

Simon vstaja nepoškodovan s tai in
gleda na svoj voz, od čegar vprege sta
padla oba konja.

Od petih oseb, ki jih je pred trenu-
tom pustil na vozu, zdaj ne vidi nobene.

Liberté je izginila in ž njo vred je
izginila tudi njena varnostna straža.

Kralj Amanulah - podjeten
tihotapecDUNAJ SEDEŽ MEDNARODNE DRUŽBE TIHOTAPCEV OPOJNIH STRU-
POV. — ZVEZE TIHOTAPCEV MED EVROPO, AZIJO IN AFRIKO. —
SUMLJIVA VLOGA BIVŠEGA AFGANISTANSKEGA KRALJA

Poročali smo svoječasno o veliki ti-
hotapski aferi v Parizu, kjer je policija
izsledila nevarno mednarodno tolpo ti-
hotapcev opojnih in omamnih sredstev.
Podjetni družbi je bil na čelu bivši af-
ganistanski poslanik, na čegar naslov
so pošiljale strupov redno prihajale.
Seveda so bile deklarirane kot doku-
menti ali pa blago afganistanskega po-
slaništva v Parizu in ker je tako blago
carine prosto, je razumljivo, da je pod-
jetni poslanik lahko dolga leta tihotapec.
Ne da bi mu mogle oblasti do živga.
Ob senzacionalnem razkritju so v Pa-
rizu namigavali, da je v afero zapleten
tudi bivši afganistanski kralj Amanulah.
Te vesti so se kljub uradnim demanti-
jem trdovratno vzdrževale v javnosti
in vse kaže, da niso bile iz trte zvite.
Na Dunaju so namreč te dni prišli na
sled velikanskemu tihotapstvu in listi
poročajo, da utegne imeti tudi kralj
Amanulah svoje prste vmes.

V marcu je prejel dunajska policija
anonimno ovadbo, da je v Avstriji ozi-
roma na Dunaju sedež velike tihotap-
ske družbe, katere niti so razpredene
po vsej Evropi, najbolj pa v Egipt, ka-
mor se tihotapsko blago, večinoma sa-
mi omamni strupi in opojna sredstva,
kar na debelo izvažajo.

Duša tihotapske družbe je bil mladi
Poljak Ayzik Zeligler, ki mu je poma-
gal tudi njegov brat Zajuval, v afero
pa je bila zapletena tudi dunajska tvr-
dka »Pharmadrog«. Ti trije so zaposle-
vali celo kopico spretnih agentov, ki
so znali blago tihotapiti v Egipt. V
Egiptu je policija nekega lepega dne
prišla Zajuvala in enega njegovih agen-
tov. Neki uradnik egiptijske policije se
je nato odpravil na Dunaj in obvestil
tamošnjo policijo o tihotapskem pod-
jetju in načinu tihotapljenja.

Policija, ki prej tihotapcem ni mogla do
živga, je sedaj razpolagala z zadostni-
mi informacijami ter se je lotila takoj
posla. Kmalu se ji je posrečilo izslediti
tihotapsko gnezdo. Zvedela je, da so ti-
hotapci, katere je deloma položila in
zaprla, res za milijonske zneske iztaho-
tapili prepovedanega blaga. Imeli so
kupčijske zveze s Švico, Nemčijo ter
Poljsko. Na Dunaju so bili aretirani far-
macevt Schönthal, egiptiski trgovec
Husein el Nuanaj in nekaj pomagačev.
Ayzik je bil iz Egipta pravčasno ob-
veščen, da so tla na Dunaju postala
prevročna in da naj se varuje. Zato se je
lopovu posrečilo pobegniti, predno je
bila dunajska policija obveščena o
vsem.

Dunajska policija je na široko raz-
predla svoja poizvedovanja in je do-
gnala, da je bila dunajska organizacija
samo drobci velepotepne tihotapske
družbe, katere sedež je neke v Aziji in

ki ji baje načeljuje neki Japonec, ki se
pod raznimi imeni pojavlja sedaj v
Londonu, nato v Parizu, v Berlinu, na
Dunaju itd. Na Dunaju se je baje izda-
jal kot Ugino Masyahozo in je bil z
brati Zeligler v tesnih stikih. Zaslišani
prijeti tihotapci so izpovedali, da se nje-
gov glavni urad nahaja v Tokiju, od-
koder razpreda svoje niti po vsem sve-
tu. Policija je zato vprašala tokijske
oblasti, če jim je znan kak mož pod
tem imenom, dobila pa je odgovor, da
ga na Japonskem sploh ne poznajo.

Nadaljni potek preiskave je prinesel
zelo zanimiva razkritja. Izkazalo se je,
da je prvotno anonimno ovadbo poda-
la nekaj konkurenčna tihotapska tvr-
dka, ki ji je dunajska podružnica izpod-
kopavala tla pod nogami. V Kairu je
pred začetkom tihotapstva veljal kg
heroina približno 2800 Din, cena pa je
znatno padla, ko so pričeli Zeligler in
ostali kar na debelo uvažati tihotapsko
blago v Egipt in Levanto. Zato je gro-
zila konkurenčni tvrdki propast. Člani
te tihotapske družbe, ki se je čutila
ogroženo, so večinoma visoke egiptске
osebnosti, ki imajo velik vpliv na vse
javno življenje in jim zato policija ne
more do živga.

Policija je nadalje tudi zvedela, da
je imel pri tihotapski aferi tudi afgani-
stanski kralj Amanulah svoje prste
vmes. Amanulah je baje sploh podjeten
tihotapec in ima večino svojega ogrom-
nega imetja samo od tihotapstva. Du-
najska policija intenzivno nadaljuje po-
izvedovanja in bo skušala dokazati, da
je kralj Amanulah res velik prebrisane-
c.

Najboljše, najtrajnejše, zato
najcenejše!

Dobrohotni oči

— Marica, mladi g. Piškot je prišel,
da te zasnuje.

— Oh papa, jaz ne maram iti proč
od mame.

— Saj jo lahko s seboj vzameš.

Poroka v trikoju

V mestu Antibes so te dni doživeli
originalno svatbo. Maurice Chalon iz
Carigrada in njegova izvoljenka Hilda
Herrlich iz Kansas City v Ameriki sta
se poročila v trikojih. Par, ki se
je prijavil uradniku, ki ju je imel po-
ročiti, se je skliceval na stari Napoleo-
nov zakon in zahteval, naj ju takoj
poroči. Oba sta bila v kopalnih triko-
jih, pa tudi svatje in družice so nasto-
pili v trikojih in kopalnih dresih. Ker
je imel par papirje popolnoma v redu,
uradnik ni smel ugovarjati in ju je
poročil. Po poroki so družice nevesto
in ženina po ameriškem običaju ob-
metavali z rižem. Po poroki je odšel
parček na svojo jahto in se odpeljal
na poročno potovanje. Poroka v tri-
koju je bil menda doslej prvi primer
v Franciji.

14letni deček na potovanju
okoli sveta

V angleškem pristanišču Cardiffu je
poskušal te dni 14letni Leslie Sutton
vkrcati se na parnik »Discoverye«, ki
je krenil na znanstveno potovanje v
polarne kraje. Pod vplivom raznovrst-
ne pustolovske literature je deček sa-
njajil o avanturah na morju in se je
že dolgo časa bavil z mislijo, da se
vkrci na katerikoli parnik. Ko je čul,
da krene »Discoverye« v polarne kra-
je, se je odločil, da se vtihotapi na
parnik ter kasneje na odprtem morju
javi kapitanu.

V resnici se mu je posrečilo, da se
je neopazno vtihotopil v rešilni čoln
in se je tam skril. Našel je v njem tu-
di nekaj hrane, ki je bila pripravljena
za slučaj potrebe. Na njegovo nesre-
čo, pa so ga našli prej, nego je parnik
odplul na odprto morje. Kapitan ga je
dal takoj privedi predse, nakar mu je
deček z vso vnemo začel pripovedova-
ti o svojih načrtih. Kapitanu se je za-
zdelo, da je mali premlad za potova-
nje okoli sveta. Pustil ga je v prvi
luki vkrcati na drug parnik, s katerim
je potem odplul v svoje rojstno me-
sto.

Ko so v Cardiffu zvedeli za dečkov
vo pustolovščino, so ga v luki prič-
kovali novinarji, da ga intervjuvajo.
Predno pa so ga novinarji dobili v
roke, je prišel dečkov oče in mu pri-
peljal več gorkih zaušnic. Šele, ko se
je mali najokal, je mogel izjaviti no-
vinarjem, da bo vendarle odšel v svet.
Seveda je zbudil s tem odgovorom
največje začudenje vseh prisotnih, zla-
sti pa še svojega očeta, ki je menil, da
bo deček po klofutah ozdravljen svo-
jih fantazij.

Zakaj?

— Gospa čita roman in vpraša hčer:
— Povej mi, kaj se prav za prav
pravi pourquoi?

— Zakaj, je odvrnila izobražena
hčerka.

— Ne vprašuj tako neumno, se je
zjezila mati, zato, ker hočem vedeti.

Neprijeten duh ust

je zopr. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe
hiji odstranite pri enkratni uporabi krasno osvežujoče
Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine,
posebno pri uporabi zobčaste ščetke, ker ista čisti zobe
tudi na njih straneh. Gnili ostanke jedi med zobmi, ki
povzročajo neprijeten duh ust, se s tem temeljito
odstranijo. Poskusite najprej z malo tuba. Chlorodont
ščetka za otroke, za dame (mekke ščetke), za gospode
(trde ščetke). Pristno samo v originalnem modro-
zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se
povsod. — Leo-Werke A. G., proizvodnja in zastopstvo
na Jugoslaviju: Tvornice Zlatorog, Maribor.

Vsako množino

jabolk in hrušk za prešanje ali že
napravljen jabolčni ali hruškov
sok kupi tvornica ARKO

Obenem se iščejo dobavitelji, tudi se stavi o na raz-
polago potrebne cisterne.

Obišnite ponudbe z navedbo cene franko vagon
na Vladimir Arko, Zagreb, poštastni
pretinac 41. 1735

Zanesljiv pomoček za nego las

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade »MISEL« se ustavi izpadanje
in sivine las, povrnejo se izgubljeni lasje, odstranijo se vsi pojavi, ki zaradi
njih lasje izpadajo in silve. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih, kakor so
so že komu dalj časa sive ali izpadali lasje.

Cene z dostavitvijo vsakemu naročniku na dom: 60 gr 115 Din, 80 gr 150 Din, 100 gr 185
Din, 160 gr 290 Din.

Vsakemu naročniku priložimo garancijo za popoln uspeh za ta lek. Za slučaj, da bi ne bilo
uspeha, vrnemo denar in poravnamo vse stroške.

V tuzemstvo pošilja po povzetju Depo za Jugoslavijo pomada »MISEL«.

Beograd, Vasiņa 8. — V Beogradu prodaja tekarna Delini. Knez Mihajlova 1.

HALO!

OGLEDALA

HALO!

brušena in nebrušena v vseh velikostih in oblikah iz prvovrst-
nega kristalnega stekla 5—8 mm debela, kakor tudi navadna
»fin« ogledala 2 mm debela ter raznovrstno steklo (zrcalno
6—8 mm, nadmočno 8—10 mm, tanko 4—5 in 1/2 mm debeline,
specialno, alabaster, ledenasto), nadalje upognjene šipe, šipe
za izložbe, vsteklavanje v medenino, graviranje raznih orna-
mentov, tudi po načrtih, montiranje avtošip ter popravila sta-
rih, pokvarjenih ogledal, izvršuje po najnižjih cenah

„KRISTAL“ D. D.

tovarne ogledal in brušenega stekla

MARIBOR,

Koroška cesta 32, telefon
interurb. 2132

LJUBLJANA VII.,

Sp. Šiška, Medvedova 38
telefon interurb. 3075

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah.
Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne
odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

170 hl vina

belega in rdečega, prodam, lastni
pridelek, izvrstna kapljica. Hl. 500
Din. Vjekoslav Mrakovič, Plešivica,
pošta in postaja Jastrebarsko. 1741

najboljšim uspehom

se od 23 let uporabljajo Larculo
kapsule za ozdravljenje spolnih
boleznih (triper, belo kapanje). V
vsaki lekarni po 25.—. S
pošto pošlje lekarna Blum, Subo-
tica. 29-L

Dve prazni sobi

prilagodljivi za pisarno, v 1. nad-
stropju, na Bleiweisovi cesti s 1.
septembrom oddam. — Poizve se
Bleiweisova cesta št. 18, 1. nadstir.
levo, med 2.—5. uro popoldne. 1737

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57
priporoča najboljšo
tambure, žice, škele,
partiture i ostale pe-
trščine za
sva glazbala. —
Odlikovan na
pariskoj izložbi
Cjenici franko.

VARČNA GOSPODINJA

dobra kuharica, vajena vsega
hišnega dela in vzgoje otrok,
šče mesta samostojne gospodi-
nje. Ponudbe pod »Gabrijelac-
1755 na upravo lista. 1755

STAREJŠI GOSPOD

dobro situiran, išče za stalno
priateljico lepo gospodično,
resnega značaja, iz boljših kro-
gov, v svrhu izprehodov in za-
bave. Po možnosti veščo itali-
anskega ali nemškega jezika.
Cenji. dopise na upravo lista
pod »Resen značaj/1757.

Klavirji!

Svarim pred nakupom navidezne-
ga blaga, cenih klavirjev!

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösen-
dorfer, Steinway, Förster, Höpfl,
Stingl original, ki so nesporno
najboljši (lahka, precizna meha-
nika). Prodaja jih izključno te sod.
izvedenec in biv. učk. Glasbene
Matice

Alfonz Breznik

Mestni trg 3

Velikanska izbira.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsako-
vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut,
borzna naročila, prednjam in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic ter naka-
sila v tu- in inozemstvo safe - deposits
itd. itd. itd.

Brzjavke: Kredit, Ljubljana — Telefon
2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2906
87-L